

Spiró György

Az imposztor

Ganz

Bábel dombja

SZEREPLŐK

BOGUSŁAWSKI

KAŻYŃSKI, direktor

színészek:

ROGOWSKI

KAMIŃSKA

KAMIŃSKI

SKIBIŃSKA

SKIBIŃSKI

HREHOROWICZÓWNA

PIĘKNOWSKA

RYBAK

NIEDZIELSKI

DAMSE

CHODŹKO, kritikus

GUBERNÁTOR

ÜGYELŐ

DÍSZLETEZŐ

KELLÉKES

SÚGÓNŐ

Történik Vlnában, az 1810-es évek második felében.

A Tartuffe-ből idézett részleteket Vas István fordította.

ELSŐ FELVONÁS

ELSŐ JELENET

(Az adott színház, valóságos színpada üresen. Hátral és oldalt a valódi falak, kifelé támasztva pár díszletelem mindenféle előadásokból. A színpad két szélén egy-egy proscéniumpáholy, ütött-kopottak, de valamilyen stukkódísz van rajtuk. Az előadás nyitott színpaddal indul.)

(Rövid ideig csönd, a színpad üres, majd hátral megjelenik Bogusławski. Lassan előbbre jön. Útiköpeny van rajta, a kezében utazótáska, valahol a színelő közepén leteszi, körülnéz. Előrejön, a nézőteret szemléli, mintha üres lenne. Megnézi magának a két páholyt. Felnéz a magasba. Esetleg a torkát köszörüli. Hátramegy a táskához, leguggol, kinyitja, valamit keres.)

(Jön Díszletező és Kellékes bal oldalról, elől, nem veszik észre Bogusławskit. Kellékes, ő a fiatalabb, valamit dudorász.)

DÍSZLETEZŐ

Megverték, aztán kiengedték. Hajnalban. Egész nap nem kapott enni. Aztán kilökték.

KELLÉKES

Vodkát se adtak neki?

DÍSZLETEZŐ

Vodkát se. *(a fejét csóválja)* Hajnalban kirúgták, és még vodkát se adtak neki. De minden pénzét elszedték.

KELLÉKES

A pénzt, azt elveszik. Szerintem ezért csinálják. Nincs is mindig elfogatási parancsuk. Kinézik maguknak, na, ennek van pénze, ezt lefogjuk egy napra. És lefogják.

DÍSZLETEZŐ

Nem szeretem, hogy vernek. *(üveget vesz elő, meghúzza, Kellékes is meghúzza)* Engem ne verjenek, az istenit!

KELLÉKES

Pár pofon az egész. A rend kedvéért. A lényeg: ne pofázz vissza, akkor pár pofonnal megúszod.

DÍSZLETEZŐ

Komolyan mondom, jobb lenne, ha túlesnék rajta. Minden áldott nap várom: na, most jönnek értem. És nem jönnek.

KELLÉKES

Örülj neki. Azt hiszed, ha már egyszer bevittek, többé nem visznek? Haha, ilyen nincs! Engem már háromszor vittek. Ezeknek mindegy, ezek csak úgy, találomra.

DÍSZLETEZŐ

Azért a feljelentés számít.

KELLÉKES

Persze hogy számít! De ki jelentene föl engem? Engem!

(Vállat von, meghúzza az üveget.)

(Bogusławski felveszi a táskát, köhint, előbbre jön. Díszletező és Kellékes megdermed.)

BOGUSŁAWSKI

Alázatos tiszteletem az uraknak.

(Díszletező és Kellékes nézi, morognak valamit.)

Szabad érdeklődnöm: ez itt a vilnai színház?

(Kellékes felnevet.)

DÍSZLETEZŐ

Mért, mit gondol, bátyuska, mi ez? A nagy szibériai tajga?

BOGUSŁAWSKI

(torkát köszörüli) Én csak úgy benéztem. Gondoltam, ha ez a vilnai lengyel színház, megnézem magamnak.

KELLÉKES

Hát csak nézze meg jól. Pár év múlva összedől. Lesz nagy csattanás, lesz nagy puffanás.

DÍSZLETEZŐ

(méregeti Bogusławskit) Ha arra számít az úr, hogy kap valami munkát, akkor kár is fáradnia. Csődbe ment a színház, uram. Mi is csak úgy vagyunk itt, régi rossz szokásból. Nekünk már nincsen hova mennünk. De ha az úrnak van valami mestersége, próbálkozzék máshol.

BOGUSŁAWSKI

(leteszi a táskát) Holnap továbbutazom. Adnak valamit ma este? Megnézném.

DÍSZLETEZŐ

(körbemutat) Látja ezt a sürgés-forgást? Mindig ez van premier előtt.

KELLÉKES

(*nevet*) Nemigen lesz előadás ma este. Nem jött meg a művész.

DÍSZLETEZŐ

Tudja, ki jött volna? Maga Bogusławski! (*kis szünet*) De nem jött meg.

KELLÉKES

Én se jönnék az ő helyében. Egy Bogusławski nem való ide.

DÍSZLETEZŐ

Tudja, ki az a Bogusławski, uram?

BOGUSŁAWSKI

Valami rémlik...

DÍSZLETEZŐ

A legnagyobb lengyel színész, uram! A mi Molière-ünk és Kotzebue-nk és Talmánk egy személyben!

BOGUSŁAWSKI

Igen, persze...

KELLÉKES

Varsóban játszik. Varsóban, uram! Oda menjen, ha színházat akar látni. Ott évek óta dül a háború Bogusławski körül, ezzel vannak tele a lapok.

DÍSZLETEZŐ

Igen, mert ki akarják készíteni. De ő nem hagyja magát! Mert ő nagy színész, uram! Ilyen máshol nincsen, sehol a világon, csak Varsóban.

BOGUSŁAWSKI

És idejön Vlnába? Játszani?

DÍSZLETEZŐ

A direktor szerette volna. Meg is hirdette, hogy fellép nálunk Bogusławski. A Mester.

KELLÉKES

Mert az ő nevére mindenki bejön. Akkora híre van.

DÍSZLETEZŐ

Én rögtön mondtam: mért pont ide jönne a Mester? Amikor mehet ő Párizsba, Bécsbe, Pétervárra! Alig győzi visszautasítani az ajánlatokat. De ő nem megy, ő lengyel színész, neki Varsóban a helye. (*bizalmasan*) Tudja, mit csináltak vele, amikor a cár megverte Napóleont? Elvették a színházát. Azt hitték, ezzel kész, vége. De nem ismerték azok Bogusławskit.

BOGUSŁAWSKI

És nem jön ide?

KELLÉKES

Két napja itt kéne lennie, ma este lenne az előadás.

BOGUSŁAWSKI

Ma este?!

KELLÉKES

Ma este.

BOGUSŁAWSKI

És micsoda?

KELLÉKES

A Tartuffe.

BOGUSŁAWSKI

A Tartuffe?!

DÍSZLETEZŐ

Valami angol darab. Vagy német.

KELLÉKES

Azt is ő fordította.

BOGUSŁAWSKI

Igen?

KELLÉKES

Minden jó darabot ő fordított. És írt, mindenfélét. Operát. Mindent.

DÍSZLETEZŐ

Úgy volt, hogy a saját operájában lép fel, de nem engedték.

BOGUSŁAWSKI

Nem engedték?

KELLÉKES

Illetve mi ezt nem tudhatjuk.

BOGUSŁAWSKI

Talán ezért nem jön. Biztosan megírták neki.

DÍSZLETEZŐ

A direktor megírta neki. Ez biztos. Ezt mondták. De nem kapott választ.

KELLÉKES

Megsértődött. Egy Bogusławskival ezt nem lehet. Neki még van önérzete, uram. Neki még van.

BOGUSŁAWSKI

Ez a darab, ez a...

KELLÉKES

Tartuffe.

BOGUSŁAWSKI

Meg van hirdetve mára?

KELLÉKES

Meg hát. Este idejön a sok nép, és semmi. Pedig annyi jegyet eladtak, többet, mint ahányan beférnek!

BOGUSŁAWSKI

És nem lesz előadás?

KELLÉKES

Nem lesz.

DÍSZLETEZŐ

Szerintem lesz, megtanulták a szöveget, már egy hete magolják. Akkor derült ki, hogy ez lesz. Szerintem a direktor fog beugrani. Mert a direktor is színész. Csak hát nem olyan. Nem akkora. Amúgy nem rossz ember. Nem azért. De nem tud akkora lenni. Úgyhogy lesz valami előadás, nehogy visszakérjék a pénzt.

KELLÉKES

Így is vissza fogják követelni.

DÍSZLETEZŐ

Botrány persze lesz, nem mondom. *(iszik)* A direktor két napja iszik bánatában. Mert két napja nem jön Bogusławski.

KELLÉKES

Ez nekünk is nagy csapás. Ha jönne, megkapnánk a múlt havi pénzünket.

DÍSZLETEZŐ

Ha az egészszet nem is...

KELLÉKES

De valamennyit. És láthatnánk!

DÍSZLETEZŐ

A Mestert! *(iszik, kínálja Bogusławskit, az meghúzza)* Dehát nekünk ez nem jár. Ez itt, uram, a sötét provincia. Itt már sose lesznek csodák.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2024-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Szerkesztette Gspann Veronika
Felelős szerkesztő Szegő János
Kézirat-előkészítő Molnár Eszter Edina
Korrektor Hradeczky Moni
Műszaki vezető Takács Klári
A könyvet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9376
Warnock Pro betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4494-0